



Afslutningskonference

Barnet i Centrum II

Samspil og Læring - Erkendelser og nye praksisformer

Lone Svinth, ph.d. og adjunkt i pædagogisk
psykologi, DPU/AU

Udgangspunkt: Pædagogiske processer er afgørende for kvalitet i dagtilbud

- Samspillet mellem voksne og børn er **vigtigste** enkeltfaktor for børns læring og udvikling (Sheridan et al., 2009; Christoffersen et al., 2014)
- Optimalt pædagogisk samspil danner grundlag for optimal udvikling for børnene (Dalli et al., 2011)
- Vi er hinandens verden og hinandens skæbne (Løgstrup, 1972)

Løgstrups etiske fordring– som filosofisk udgangspunkt for laboratoriet

“Alt hvad du vil, at de andre skal gøre imod dig, det skal du gøre imod dem. Den etiske fordring forlanger, at vi skal fantasere os til, hvordan vi ville ønske, der blev handlet imod os, hvis vi var i den andens sted for så aktuelt at handle imod den anden på den måde”
(Løgstrup, 1972)




Pædagogisk nærvær som grundlag for den etiske fordring og udvikling af deltagelse

Dvæle og holde sig selv tilbage



Åbenhed for hvad barnet måtte ønske i situationen



Baner vej for et mere varieret og nuanceret samspil



Udvider barnets deltagelse i dagtilbuddets hverdagsliv

Temaer og praksisområder med fokus på samspillet

Individuelle projekter

- Modtagelsen og morgenmad mellem 7 og 8
- Inklusion af børn i udsatte positioner
- Nærvær i spisesituationer
- Forstyrrelser
- God atmosfære i aktiviteterne

Fælles projekter

- Opmærksomhedskultur
- Skriv et brev til et barn du har svært ved at nå
- Egenomsorg

Nye erkendelser vedr. samspillet

- " Som personale er vi blevet opmærksomme på vigtigheden af, at vi er der for børnene. Der er kommet mere fokus på hvordan man selv agerer i samspillet. Vi kan se, at børnene trives og at der er færre konflikter. Vi "grounder" mere og det giver også mere tilfredshed som pædagog, hvor man nogle gange kan føle, at man kun var konfliktløser."
- "Oplever en større bevidsthed om samspillet betydning. For at nå dette barn må jeg sætte tempoet ned, gentage mig selv mere".
- "I de videoer jeg har optaget kan jeg se hvor meget samspil der er, når jeg har fuld fokus på børnene. Jeg ser dem og det der optager dem. De føler sig set og hørt. De spiser også mere, når de oplever, at der er ro ved bordet, og at jeg er opmærksom på dem."

Egenomsorg (Jinpa, 2014)

- I egenomsorg ligger modet til at rumme egne og andres udfordringer og lidelser
- Egenomsorg handler om at lindre smerten ved at tage ansvar for egne valg og handlinger i nuet
- Egenomsorg bidrager til at begrænse selvkritik og bekymring
- Øget egenomsorg er forbundet med højere grad af fleksibilitet og nysgerrighed, mere selvrefleksion, optimisme og gå-på-mod (også i modvind)
- Gennem mine oplevelser af de andre, muliggøres nye oplevelser af mig selv (Zaharvi, 2014)

Skriveøvelser BIC II - Egenomsorg

- Hvordan oplever du at din egenomsorg får betydning for din selvkritik og dine bekymringer?
- Beskriv hvordan egenomsorg får betydning for, hvordan du takler et vanskeligt samspil med et barn
- Oplever du at behovet for egenomsorg er undervurderet i pædagogisk praksis?
- Egenomsorg handler bl.a. om at lindre smerten ved at tage ansvar for egne valg og handlinger i nuet. Kan I genkende denne beskrivelse?

Praksisfortælling fra BIC II om egenomsorg

- "Egenomsorg handler for mig meget om, at kunne være i det. At kunne rumme de følelser der kommer til en i forskellige situationer, f.eks. hvis et barn skriger højlydt når det møder lidt modstand, eller det ikke går barnets vej. Jeg ved, at barnet ikke selv kan komme ud af situationen og at det er mig, der skal handle og møde barnet, hvor det er. At det er mig, der skal tyde det, barnet fortæller mig. Der hvor det bliver svært er, når jeg ikke formår (af en eller anden grund), at møde barnet og hjælpe det ud af situationen, og hvor jeg i stedet bliver irriteret på barnet (forbudte tanker og følelser)."

Foreløbige resultater - egenomsorg

- Fokus på egenomsorg får betydning for (1) hvordan rækkefølgen af opgaver prioriteres og (2) hvordan der opsøges sparring og beskæftigelse hos kollegaer (3) hvordan man har det, når man går hjem fra arbejde
- Egenomsorgen er et kollektivt anliggende frem for et individuelt anliggende
- Egenomsorgen bliver til i et spændingsfelt mellem: (1) medfølelse for og indlevelse i en selv og andre (2) kollegial og ledelsesmæssig medfølelse, indlevelse og refleksion (3) øvrige sociale, kulturelle og materielle betingelser som i større eller mindre grad støtter omsorgen for en selv og andre
- *Måske et øget fokus på egenomsorg kan hjælpe til at øge trivsel og arbejdsglæden hos pædagoger og dagplejere?*

Tusind tak for denne gang

Laboratoriets
vigtigste budskab:

- *Vi holder
hinandens liv i
vores hænder –
grib muligheden*

